

Lunds Botaniska Förening

Verksamhetsberättelse för 2012

(styrelsens förslag till årsmötet)

Bild 1. LBF anordnade bokbord på Falsterbo Birdshow helgen 31 augusti–2 september. Foto: Linda Birkedal.

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 382. Föreningen har sju hedersledamöter, Sven Snogerup, Henrik Johansson, Göran Mattiasson, Per Lassen, Alf Porenus, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

Föreningsmöten

Föreningen har under året haft 8 inomhusmöten med mellan 20 och 45 deltagare:

- den 27 januari berättade Torbjörn Tyler om vilda och förvildade lök- och irisväxter.
- den 17 februari berättade Thomas Hallingbäck om två spännande levermossläkter *Scapania* och *Riccia*.
- den 18 mars hölls årsmöte. Som avslutning höll Johan Rydlöv föredrag om ett projektarbete om svampar i orörda nyckelbiotoper och naturreservat i gammelskogar i Norge.
- den 20 april berättade Lars Fröberg och visade bilder från en resa till SV Australien under hösten 2011.

– den 14 september var det Mikael Hedrén som berättade och visade bilder från Madeira och dess flora med fokus på *Dactylorhiza foliosa*.

– den 26 oktober höll Urban Emanuelsson ett engagerat och tankeväckande föredrag om hur Columbus upptäckt av Amerika (Västindien) kom att påverka flora, vegetation och ekosystem såväl regionalt som globalt.

– den 23 november var ämnet *Vad händer i Dalby Söderskog?* Jörg Brunet berättade om skogens utveckling under hundra år och hur den påverkats av nya djur- och svamparter som succesivt vandrat in i området.

– den 15 december berättade Eva Waldemarson om sin undersökning *Vad händer med vegetation och flora på 40 år?* Mätningar är utförda på fasta provytor i Rapaälvens delta i sjön Laitaure.

Johan Rydelöf visade bilder och berättade om en expedition till Sareks nationalpark för att leta ovanliga och rödlistade mossarter.

Exkursioner

Föreningen har under året genomfört 9 endags-exkursioner samt en längre exkursionsresa till Teneriffa.

– i slutet av mars deltog 17 medlemmar i en exkursionsresa till Teneriffa, under ledning av Finn Skovgaard och Charlotte Wigermo. Bildkollage ligger på föreningens hemsida.

– den 24 mars inventerades mossor i Spragleröds Hallar på Nävlingeåsens nordostsluttning.

– den 28 april inventerades mossor tillsammans med Linda Birkedal i Ruta 2D3e Tolånga som sträcker sig ner längs Fyledalens sluttningar.

– den 26 maj anordnades en floraväktarexkursion under ledning av Åke Svensson där vi på Hammars backar letade efter fågelarv *Holosteum umbellatum*, sanddådra *Camelina microcarpa* ssp. *microcarpa*, blå sminkrot *Lithospermum arvense* var. *coerulescens*, sandviol *Viola rupestris* ssp. *rupestris*, sandtimotej *Phleum arenarium* och sandlusern *Medicago minima*.

– den 15 juni arrangerades **De vilda blommornas dag** för tionde gången i Sverige. Detta är ett samnordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar.

– den 25 augusti visade Mats Wirén oss runt i Limhamns kalkbrott.

– under helgen 31 augusti – 2 september fanns föreningen på plats på **Falsterbo Birdshow** med bokbord. Flera floravandringar anordnades i omgivningarna.

– den 22 september utforskades mossfloran och kärlväxterna i Kristinelunds kalkbrott under ledning av Torbjörn Tyler. Flera ytterst sällsynta arter som knattemossa *Gyroweisia tenuis* och trubbig rullmossa *Pseudocrossidium revolutum* påträffades liksom den för Skåne helt nya arten arktisk bryum *Bryum arcticum*.

– den 21 oktober guidade Gerhard Kristensson bland Skrylles mossor.

Projekt Millora

Projekt Millora, Miljö- och floraövervakning i Skåne, fortsatte på sitt femte år.

Projektledningsgruppen har under året haft 4 protokollförda sammanträden.

– Den 14 april ordnades en Millora-träff där framför allt metodikfrågor diskuterades.

Torbjörn Tyler presenterade preliminära resultat på förändringar från de inventeringar som hittills gjorts. Dessutom presenterade Sebastian Sundberg från ArtDatabanken en studie på förändringar hos kärlväxter som gjorts i Uppland.

Bild 2. Torbjörn inventerar en torrbacke under sommarens Millora-läger i sydöstra Skåne.
Foto: Linda Birkedal.

Bild 3. Deltagarna på mossexkursionen till Kristinelunds kalkbrott kunde bl.a. glädja sig åt arktiskt bryum, en ny mossa för Skåne. Foto: Linda Birkedal.

- Den 29 juni – 1 juli anordnades ett inventeringsläger inom ramen för projekt Millora i sydöstra Skåne. Lägre lockade 5 deltagare som tillsammans inventerade sex inventeringsrutor.
- Den 18 oktober sammanträdde projektledningen med 5 forskare verksamma vid Lunds Universitet för att diskutera analyser av data från såväl projekt Skånes Flora som Millora.
- Den 10 november samlades inventerare för att granska belägg som kommit in under inventeringen. Vid årsskiftet fanns cirka 53 000 fynd registrerade i projektdatabasen.

Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft fyra protokollförda sammanträden. Vid årsskiftet fanns 62 000 fynd registrerade i projektdatabasen. Vid två tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen:

Den 18 februari granskades belägg av levermossläktena *Scapania* och *Lophozia* under ledning av Tomas Hallingbäck och detta lockade 9 deltagare som genomgående var mycket nöjda och kände att det varit mycket lärorikt.

Ett femdagars inventeringsläger inom projekt Skånes Mossor genomfördes 5-10 oktober i trakten av Tollarp. Lägre lockade totalt 13 deltagare som arbetade sammanlagt 43 man-dagar i fält. Fem-och-en-halv rutor blev inventerade och uppskattningsvis gjordes 2 500 noteringar.

Den 1 december granskades belägg av familjen *Brachytheciaceae* under ledning av Torbjörn Tyler.

Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet MittSkåne har föreningen drivit tre längre studiecirklar under ledning av Johan Rydlöv och Torbjörn Tyler med totalt ca 30 deltagare i syfte att utbilda inventerare inom mossprojektet.

Floravårdsarbete

Genom floraväktarverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan SBF och ArtDatabanken. I Skåne finns 209 kärleväxtarter i hotkategorierna akut respektive starkt hotade samt sårbara.

På Floraväktarmötet den 11 februari samlades 52 aktiva floraväktare i Skåne på Ekologihuset i Lund för att diskutera den framtida verksamheten. Under dagen medverkade bl.a. Margareta Edqvist, nationell koordinator för Floraväktarverksamheten i Sverige samt Anette Persson, Johanna Ragnarsson och Gabrielle Rosquist från Länsstyrelsen i Skåne.

Samtliga CR-arter (akut hotade) enligt Artdatabankens rödlista är inventerade under året.

Dessutom har under året följande arter specialinventerats:

Alvarveronika *Veronica praecox*, hålnunneört *Corydalis cava*, raggarv *Cerastium brachypetalum*, granspira *Pedicularis sylvatica*, klubbfibbla *Arnoseris minima*, piggfrö *Lappula squarrosa*, kattmynta *Nepeta cataria*, saltmålla *Atriplex pedunculata* och sjötåtel *Deschampsia setacea*.

För följande arter har det påbörjats totalinventering under 2012:

Källfräne *Nasturtium officinale*, pipstakra *Oenanthe fistulosa*, krypfloka *Helosciadium inundatum*, dansk iris *Iris spuria*, ryl *Chimaphila umbellata* och småfrossört *Scutellaria minor*.

Föreningen har på olika sätt bidragit med frömaterial till Länsstyrelsens åtgärdsprogram för hotade ogräsarter. Frömaterial av stinkmålla *Chenopodium vulvaria* börjar nu användas för att etablera nya bestånd i Skanör-Falsterbo.

Arbetet med att datalägga tidigare floraväktaruppgifter till Artportalen är snart slutfört.

Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:

- Skrivelse till Malmö kommun angående detaljplan för Klagshamnsudden.
- Yttrande till Simrishamns kommun angående planprogram för del av Hjälmaröd 74:1 i Vitemölla.
- Yttrande angående naturreservatet Maglö ekar i Hässleholms kommun.
- Yttrande angående naturreservatet Klöva Hallar.
- Yttrande till Länsstyrelsen angående bristande skötsel av naturvårdsmässigt värdefulla sluttningar på Käsebergaåsen.
- Yttrande till Landsbygdsdepartementet angående Rapport om översyn av Svenska artprojektet.
- Information till kyrkogårdsförvaltningar i Skåne angående luddvårlök.
- Yttrande angående föreläggande om förslag till beslut om utvidgade strandskyddsområden inom Kävlinge, Lomma, Burlövs, Malmö och Lunds kommun.
- Yttrande till Länsstyrelsen ang. bristande skötsel av Kungsmarken i Lunds kommun - ett område av riksintresse för naturvård och kulturmiljövård.
- Yttrande angående skötselplan för naturreservatet Humlarödshus fålad i Sjöbo kommun.
- Yttrande avseende bildande av naturreservatet Flyinge ängar i Eslövs kommun.
- Remissutlåtande till Länsstyrelsen angående förslag till skötselplan för det planerade naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar i Simrishamns kommun.
- Yttrande avseende förslag till ny skötselplan för naturreservatet Dalby Norreskog.

Botaniska Notiser

Utgivningen av den 145:e årgången av Botaniska Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör.

Bild 4. Magnus kopplar av med en fika under höstens mossläger. Foto: Linda Birkedal.

Förutom föreningsinformation och referat från exkursioner märks artiklar om floran på Peberholm, artiklar om släktena *Crocus*, *Narcissus* och *Iris* samt redovisningar av luktvädd, sandnejlika och strandflenört i Skåne.

Förutom till medlemmarna sändes tidskriften till ett 40-tal föreningar och institutioner.

Årets fynd

Årets fynd var strandflenört *Scrophularia umbrosa* i Tosterup socken som hittades av Torbjörn Tyler.

Hemsida

Föreningens hemsida uppdateras tämligen regelbundet. Här kan man se aktuellt program, referat från tidigare exkursioner, remissvar och skrivelser, läsa om föreningens projekt och floraverksamhet.

Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 220 medlemmar.

Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden, Henning Weimarcks fond, Gertrud Jönssons minnesfond och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt värde av 74 000 kr. Stipendiaterna blev:

- Joel Levin för ”morfologiska och molekylära studier av avarönn *Sorbus meinichii* på Gotland i syfte att utröna huruvida arten uppkommit en eller flera gånger”.
- Charlotte Wigermo till datorutrustning för hantering av uppgifter inom Floraväktarverksamheten.
- Eva Waldemarson till ”upprepning av på 1970-talet genomförd vegetationsanalys (kärlväxter och mossor) i fasta provytor i Laitauredeltat i Sarek i syfte att studera långsiktig succession”.
- Gróa Ingemundardóttir för ”upprepning av Olav Gjærevolls studier (1940-tal) av mossvegetation i snölegor i Oviksfjällen, med särskild hänsyn till förändringar orsakade av klimatförändringar”.
- Ulf Ryde, Tomas Burén och Tore Mattson för ”molekylärgenetiska studier av ett flertal kritiska arter av krypbjörnbär *Rubus* sect. *Corylifolii* i Sverige, särskilt sådana som misstänks vara heterogena utklyvningsprodukter eller primärhybrider med blåhallon *R. caesius* och hallon *R. idaeus*”.

Övrigt

Föreningen har under året erhållit flera bokdonationer.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Gerhard Kristensson, kassör Göran Ljung, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Torbjörn Tyler, programsekreterare Linda Birkedal och Eva Waldemarson, övriga ledamöter Stefan Andersson och Bengt Sandkull.

Styrelsen har under året haft 16 protokollförda sammanträden.

Revisor och valberedning

Revisor har under året varit Nils Englesson och Linus Svensson med Emil Åsegård som suppleant. Valberedningen har bestått av Johan Rydlöv och Nils Cronberg.

Funktionärer och anställda

Föreningen har under året haft två anställda, Kjell-Arne Olsson och Lars Fröberg.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Per Lassen, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Frida Rosengren, teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

- Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Göran Ljung, Bengt Sandkull och Alf Porenus.
- Stipendiekommitté: Lars Fröberg (sammankallande), Torbjörn Tyler och Stefan Andersson.
- Databasarbetsgrupp: Charlotte Wigermo, Sven Birkedal, Kjell-Arne Olsson och Lars Fröberg.
- Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammankallande), Åke Svensson och Göran Mattiasson.
- Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammankallande), Kjell-Arne Olsson, Gerhard Kristensson, Bengt Sandkull, Nils Cronberg, Nils-Otto Nilsson och Frida Rosengren.
- Ledningsgrupp för projekt Millora: Lars Fröberg (sammankallande), Stefan Andersson, Kjell-Arne Olsson, Torbjörn Tyler och Åke Svensson.
- Projekt Svensk Växtatlas: Stefan Andersson representerar LBF i en ledningsgrupp under SBF.
- Arbetsgrupp med uppdrag att bevaka Kungsmarkens framtid genom kontakt med Länsstyrelsen: Bengt Sandkull (sammankallande), Linda Birkedal och Gerhard Kristensson.
- Föreningens kontaktperson är Charlotte Wigermo.
- Arbetsgrupp med uppdrag att inventera och följa växternas utveckling på Pepparholm: Alf Porenus, Leif Runesson, Lennart Segerbäck och Bengt Örneberg.

Lund den 31 december 2012

Styrelsen